

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 21-06-3864

Chișinău

22 mai 2017

**Biroul Permanent
al Parlamentului
Republicii Moldova**

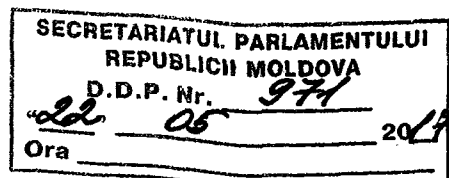
În temeiul art.58 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797-XIII din 2 aprilie 1996, se prezintă Avizul la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codului subsolului nr.3-XVI din 2 februarie 2009 (inițiativa legislativă nr.31 din 15 februarie 2017), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.312 din 18 mai 2017.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea Avizului (în limba română – 1 filă și în limba rusă – 1 filă);
2. Avizul la proiectul de lege (în limba română – 9 file).

/ Secretar general al Guvernului

Lilia PALII

Ex. Daniela Sorahmetov tel 250-260

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373-22-250104

Fax:
+ 373-22-242606

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr.312

din 18 mai 2017

Chișinău

Privind aprobarea Avizului la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codului subsolului nr. 3-XVI din 2 februarie 2009

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codului subsolului nr. 3-XVI din 2 februarie 2009.

Prim-ministru

Contrasemnează

Ministrul mediului

Ministrul justiției

PAVEL FILIP

Valeriu Munteanu

Vladimir Cebotari

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului
nr.312 din 18 mai 2017

AVIZ
la proiectul de lege pentru modificarea și completarea
Codului subsolului nr. 3-XVI din 2 februarie 2009

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codului subsolului nr. 3-XVI din 2 februarie 2009, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 31 din 15 februarie 2017) de către un grup de deputați în Parlament, și relevă următoarele.

Autorii proiectului propun introducerea în Codul subsolului nr. 3-XVI din 2 februarie 2009 a noțiunii de „groapă de împrumut” și a unor prevederi care ar asigura respectarea de către beneficiarii gropilor de împrumut a legislației în vigoare.

În conformitate cu prevederile Codului subsolului nr. 3-XVI din 2 februarie 2009, extragerea substanțelor minerale utile se efectuează în limitele zăcămintelor de substanțe minerale utile, aprobate de către Comisia de Stat pentru rezervele de substanțe minerale larg răspândite. Atribuirea în folosință a zăcămintelor de substanțe minerale utile se legalizează prin contract, care se încheie cu Ministerul Mediului, în urma concursului public pentru dreptul de folosință a sectoarelor de subsol. Contractul pentru extragerea substanțelor minerale utile se încheie pentru acele sectoare ale subsolului asupra cărora a fost efectuată expertiza de stat a rezervelor de substanțe minerale utile. Ulterior, urmează eliberarea perimetrului minier de către Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale.

Astfel, procesul de atribuire în folosință a sectoarelor de subsol este unul de lungă durată, fapt ce pune în pericol respectarea termenelor contractuale de executare a lucrărilor rutiere și poate conduce la ratarea mijloacelor financiare alocate de instituțiile financiare internaționale.

Concomitent, organizațiile care sînt implicate în procesul de reabilitare a drumurilor nu sînt interesate în deschiderea și exploatarea permanentă a unor zăcăminte de substanțe minerale utile, dat fiind faptul că utilizarea acestora se rezumă la construcția rambleurilor drumurilor auto și căilor ferate, digurilor de protecție și altor construcții de utilitate publică și urmează a fi readuse la starea inițială imediat după exploatare.

Extragerea substanțelor minerale utile din gropile de împrumut presupune folosirea subsolului. Normele expuse în art.14 lit. (a) din Codul subsolului determină tipurile de folosință a subsolului, iar folosirea subsolului pentru realizarea și utilizarea gropilor de împrumut nu se regăsește printre normele expuse.

Autorii proiectului de lege propun încadrarea gropilor de împrumut în cadrul legal prin introducerea noțiunii de „groapă de împrumut”, iar folosirea

subsolului pentru realizarea și utilizarea gropilor de împrumut se va efectua în conformitate cu proiectele tehnice, fără atribuirea perimetrului minier, în condițiile determinate de Ministerul Mediului. Însă un act normativ subordonat legii nu poate conține norme juridice primare și, în consecință, nu poate impune obligații neprevăzute în legi persoanelor fizice și juridice.

Noțiunea „groapă de împrumut”, propusă pentru completarea Codului subsolului, nu exclude și utilizarea din gropile de împrumut a zăcămintelor de substanțe minerale utile, inclusiv larg răspândite (nisip, argilă, piatră de construcție, nisip argilos și argilă nisipoasă), recunoscute drept bogății ale subsolului Republicii Moldova conform art.6 alin. (1) din Cod.

Nota informativă nu argumentează clar și convingător necesitatea exploatării resurselor anume din gropile de împrumut, decât că pune în pericol respectarea termenelor contractuale de executare a lucrărilor de construcție a drumurilor publice, or există, de asemenea, necesitatea efectuării lucrărilor de terasament la construcția și reparația construcțiilor hidrotehnice de pământ (diguri, baraje) și remedierea terenurilor afectate de alunecări de teren și procesele de eroziune.

Astfel, este necesar de a completa Codul subsolului cu prevederi privind definirea clară a destinației gropilor de împrumut, temeiurile de apariție a dreptului de utilizare a gropilor de împrumut, stabilirea unor condiții clare și restrictive de autorizare a gropilor de împrumut, în special dacă în apropiere se află o carieră specializată în extracția de substanțe minerale utile larg răspândite, determinarea organului competent și în ce condiții ultimul autorizează exploatarea lor, stabilirea expresă a subiecților care pot avea acces la gropile de împrumut și activitățile exclusive pentru care pot fi utilizate gropile de împrumut, stabilirea normelor tehnice de exploatare a acestora și modalitatea de restabilire a gropilor de împrumut, inclusiv termenele în care se restabilesc și cine este responsabil de restabilirea acestora.

Totodată, considerăm necesar de completat proiectul cu prevederi ce țin de supravegherea respectării utilizării gropilor de împrumut pentru a preîntîmpina utilizarea contrară scopului declarat a prevederilor propuse de autorii proiectului.

Din punctul de vedere al tehnicii legislative:

Dat fiind faptul că în proiect se propune doar completarea Codului subsolului, din titlu și partea dispozitivă a acestuia se va exclude referința la modificare.

La art. 1 în noțiunea „groapă de împrumut” cuvîntul „Molref-99” se va substitui cu cuvîntul „Moldref-99”.

La art. 11 alin. (2) lit. a) după cuvîntul „utile” se completează cu textul „, , realizarea, utilizarea și recultivarea gropilor de împrumut”.

În contextul celor expuse și luînd în considerare necesitatea stringentă de operare a modificărilor și completărilor la Codul subsolului, care ar acoperi golurile existente în legislație și ar permite accelerarea proceselor de reconstrucție a drumurilor naționale și a digurilor de protecție, propunem spre examinare și aprobare un proiect de modificare a Codului subsolului, care ar completa lacunele legislative, după cum urmează:

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****pentru modificarea și completarea Codului subsolului
nr.3-XVI din 2 februarie 2009**

Parlamentul aprobă prezenta lege organică.

Articol unic. – Codul subsolului nr. 3-XVI din 2 februarie 2009 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.75-77, art.197) se modifică și se completează după cum urmează.

1. La articolul 1, se completează cu 6 noțiuni noi cu următorul cuprins:

„*autoritate centrală de mediu* – organ central de specialitate al administrației publice care elaborează și promovează politica statului în domeniul protecției mediului și utilizării raționale a resurselor naturale, managementului deșeurilor, conservării biodiversității, cercetărilor geologice, folosirii și protecției subsolului, hidroameliorației, gospodăririi resurselor de apă, aprovizionării cu apă și canalizare, reglementării activităților nucleare și radiologice, controlului ecologic de stat, hidrometeorologiei și monitoringului calității mediului (Ministerul Mediului);

beneficiar al gropii de împrumut – persoană juridică înregistrată în Republica Moldova ca subiect al activității de antreprenoriat sau administratorul drumului/digului și administrațiile publice locale;

groapă de împrumut – săpătură geometrizarată care prezintă o cavitate în masivul de roci, cu hotarele delimitate în spațiu și limitate în adâncime, cu coordonatele geografice ale punctelor unghiulare stabilite în sistemul de coordonate Moldref-99;

sedimente – acumulare de minerale necimentate (argilă, loess și argilă nisipoasă, care au partea sub 2 mm mai mult de 50% din masă) formată în rezultatul proceselor de eroziune.

proiect tematic – set de documente care cuprinde proiectul obiectivului de infrastructură elaborat, verificat și aprobat în modul stabilit;

proiect tehnic (tehnologic) de lucru – lucrare tehnică întocmită pe baza unui proiect tematic, care cuprinde informațiile necesare, precum și calculele tehnico-economice, desenele necesare utilizării gropilor de împrumut.”

2. Se completează cu articolul 2¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 2¹. Scopul și domeniul de reglementare a utilizării gropilor de împrumut

(1) În domeniul utilizării gropilor de împrumut, prezentul Cod stabilește modul de utilizare a gropilor de împrumut pentru excavarea sedimentelor în scopul satisfacerii necesarului de materie primă sedimentară conform proiectelor

în desfășurare sau care urmează a fi desfășurate pentru construcția, reparația, reparația capitală, reabilitarea, modernizarea și extinderea drumurilor publice, digurilor de protecție contra inundațiilor, prevenirii, stopării și lichidării consecințelor provocate de procese geologice periculoase, exclusiv de pe teritoriul administrativ al Republicii Moldova.

(2) Lucrările de excavare se pot efectua doar în cazul lucrărilor finanțate din contul mijloacelor bugetului de stat sau local, fondurilor speciale, precum și din contul finanțărilor externe, cu sau fără aportul financiar local.”

3. Se completează cu articolul 3¹ cu următorul cuprins:

Articolul 3¹. Participanții la utilizarea gropilor de împrumut

(1) Participanți (subiecți) la utilizarea gropilor de împrumut sînt statul, unitățile administrativ-teritoriale, persoanele juridice rezidente, precum și persoanele juridice străine cu condiția obligatorie că au înființat o filială sau sucursală, cu sediul în Republica Moldova, pe care să o mențină pe toată perioada de gestiune a gropii de împrumut.

(2) În numele statului și al unităților administrativ-teritoriale, la utilizarea gropilor de împrumut participă autoritățile administrației publice centrale și locale în conformitate cu împuternicirile stabilite de legislație.

4. La articolul 11 alineatul (2) litera a), după cuvîntul „utile” se introduc cuvintele „realizarea și utilizarea gropilor de împrumut”.

5. Se completează cu articolul 14¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 14¹. Tipurile de utilizare a gropilor de împrumut

Gropile de împrumut se utilizează doar pentru excavarea sedimentelor în scopul construcției, reparației, reparației capitale, reabilitării, modernizării și extinderii drumurilor publice, digurilor de protecție contra inundațiilor, prevenirii, stopării și lichidării consecințelor provocate de procese geologice periculoase.”

6. Se completează cu articolul 15¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 15¹. Termenele de utilizare a gropilor de împrumut

Gropile de împrumut se utilizează pe termen limitat, și anume pe perioada efectuării lucrărilor conform proiectului tehnic (tehnologic) de lucru, aprobat în modul stabilit.”

7. Se completează cu articolul 16¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 16¹. Dreptul de utilizare a gropilor de împrumut

(1) Dreptul de utilizare a gropilor de împrumut înseamnă posibilitatea beneficiarului gropii de a realiza tipurile de utilizare a acestora stipulate la art.14¹.

(2) Dreptul de utilizare se realizează în limitele gropii de împrumut, conform prevederilor proiectului tehnic (tehnologic) de lucru, aprobat în modul stabilit.”

8. Se completează cu articolul 30¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 30¹. Transmiterea dreptului de utilizare a gropilor de împrumut

(1) Documentația tehnică (tehnologică) de proiect pentru construcția, reparația, reparația capitală, reabilitarea, modernizarea și extinderea drumurilor publice, digurilor de protecție contra inundațiilor, prevenirii, stopării și lichidării consecințelor rezultate al proceselor geologice periculoase care include utilizarea gropilor de împrumut, avînd coordonările și avizele stabilite de prezentul Cod, se transmite executorului lucrărilor care va efectua tipul respectiv de lucrări pentru un segment prestabilit, sau lucrările pot fi efectuate direct de către beneficiarul acestora.

(2) După dobîndirea dreptului de utilizare a gropii de împrumut, antreprenorul – beneficiar al gropii de împrumut, dispune de drepturile și obligațiile stabilite de prezentul Cod.

(3) Dreptul de utilizare a gropilor de împrumut, nu poate fi transmis persoanelor terțe, inclusiv prin cesiune de creanță, cu excepție de la prevederile alin.(1), decît în următoarele cazuri:

a) schimbarea formei de organizare juridică sau a denumirii persoanei juridice beneficiară a gropii de împrumut;

b) reorganizarea persoanei juridice beneficiară a gropii de împrumut prin fuziune (contopire sau absorbție) dacă persoana juridică reorganizată poate fi beneficiară a gropii de împrumut în conformitate cu legislația, sau separare, dacă persoana juridică nou-înființată intenționează să continue activitatea în conformitate cu proiectul tehnic (tehnologic) de lucru aprobat.”

9. Se completează cu articolul 38¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 38¹. Drepturile beneficiarilor gropilor de împrumut

Beneficiarii gropilor de împrumut au dreptul:

a) să utilizeze gropile de împrumut în conformitate cu scopurile și clauzele prevăzute în proiectul tematic și tehnologic de lucru;

c) să antreneze subantreprenori pentru executarea unor tipuri de lucrări legate de utilizarea gropilor de împrumut;

d) să-și înceteze activitatea în conformitate cu condițiile determinate de prezentul Cod.”

10. Se completează cu articolul 39¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 39¹. Obligațiile beneficiarilor gropilor de împrumut

Beneficiarii gropilor de împrumut sînt obligați:

a) să respecte cerințele legislației, precum și ale standardelor, normelor și regulilor, privind tehnologiile de efectuare a lucrărilor legate de folosirea subsolului;

b) să utilizeze gropile de împrumut numai în conformitate cu prevederile proiectului tehnic;

c) să respecte cerințele proiectelor tehnice, schemelor aprobate în modul stabilit;

- d) să folosească rezultatele activității lor, inclusiv sedimentele excavate strict conform proiectului tehnologic de lucru;
- e) să asigure securitatea efectuării lucrărilor legate de utilizarea gropilor conform prevederilor legislației în vigoare în domeniu;
- f) să respecte cerințele prezentului Cod precum și cerințele actelor normative care reglementează condițiile de folosire și protecție a aerului atmosferic, terenurilor, pădurilor, apelor, clădirilor și construcțiilor de impactul dăunător al lucrărilor legate de utilizarea gropilor de împrumut;
- g) să informeze neîntârziat autoritățile administrației publice despre crearea situațiilor periculoase pentru viața și sănătatea populației, mediul înconjurător;
- h) să decoperteze stratul de sol fertil și să-l păstreze în tot volumul inițial în stare utilă pentru recultivarea gropii de împrumut;
- i) să recultiveze terenurile afectate de lucrări de excavare, pentru utilizarea lor ulterioară conform destinației, să restabilească alte obiective naturale distruse în timpul utilizării gropilor de împrumut, în conformitate cu prevederile actelor normative și cerințelor proiectelor tehnice;
- j) în cazul descoperirii unor obiective unice naturale și cultural-istorice, să sisteze imediat lucrările care pot distruge integritatea obiectivelor menționate și să înștiințeze despre aceste descoperiri autoritățile administrației publice centrale și instituțiile științifice.
- k) să compenseze integral statului prejudiciul cauzat prin nerespectarea prevederilor proiectului tehnic (tehnologic) de utilizare a gropii de împrumut.”

11. Se completează cu articolul 56¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 56¹. Proiectarea gropilor de împrumut

- (1) Efectuarea lucrărilor de excavare a sedimentelor din gropile de împrumut se face doar în baza proiectului tehnic (tehnologic) de lucru, care este elaborat de către o organizație licențiată în domeniu, la comanda beneficiarului lucrărilor.
- (2) Temei pentru elaborarea proiectului tehnic (tehnologic) de lucru pentru utilizarea gropilor de împrumut este proiectul tematic elaborat și definitivat, cu obiectivele de lucru clar stabilite și avizul Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale cu privire la lipsa sau existența zăcămintelor de substanțe minerale utile explorate pe sectorul preconizat pentru construcția gropii de împrumut.
- (3) Pentru obținerea avizului Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale cu privire la lipsa sau existența zăcămintelor de substanțe minerale utile explorate pe sectorul preconizat pentru construcția gropii de împrumut, beneficiarul lucrărilor, va depune pe adresa Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale o cerere respectivă la care va anexa:
 - a) copia (extrasul) de pe harta topografică la scara de la 1:10000 până la 1:1000 a gropii proiectate cu limitele suprafeței fixate cu coordonate geografice în sistemul de coordonate Moldref-99 (coordonată cu Organele Administrației Publice Locale în limitele teritorial-administrative ale căreia este proiectată groapa, Arhitectul-șef al raionului, Centrul raional de sănătate publică, Inspecție

Ecologică teritorială, Departamentul situații excepționale, Rețelele electrice și de gaz raionale);

b) copia Deciziei consiliului local cu privire la repartizarea lotului de teren pentru proiectarea gropii de împrumut, cu condiția obligatorie, ca terenul să fie din categoria terenurilor a căror destinație nu necesită a fi modificată în scopuri miniere;

c) avizul Inspecției Ecologice teritoriale privind acordarea terenului pentru proiectarea gropii;

d) copia Certificatul de urbanism pentru proiectare eliberat de către primăria localității în limitele administrativ-teritoriale ale căreia este proiectată groapa;

e) copia Avizului sanitar privind repartizarea lotului de teren pentru formarea gropii de împrumut eliberat de către Centrul raional de sănătate publică.

(4) Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale examinează materialele depuse, și în termen de 15 zile calendaristice eliberează avizul respectiv.

(5) Proiectul tehnic (tehnologic) de lucru elaborat pentru utilizarea gropilor de împrumut este coordonat de către beneficiarul lucrărilor inițial cu Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale după care este supus în mod obligatoriu expertizei ecologice de stat sau evaluării impactului asupra mediului.

(6) Avizul pozitiv al expertizei ecologice de stat sau a evaluării impactului asupra mediului a proiectului tehnic (tehnologic) de lucru pentru utilizarea gropilor de împrumut sau evaluarea impactului asupra mediului constituie temei pentru demararea lucrărilor de excavare a sedimentelor din limitele gropii de împrumut.

(7) Proiectul tehnic (tehnologic) de lucru privind utilizarea gropilor de împrumut trebuie să conțină în mod obligatoriu:

a) partea textuală, cu următorul conținut:

1) Introducere.

2) Scopul proiectului.

3) Informații generale referitor la regiunea de lucru.

4) Geologia regiunii de lucru.

5) Componenta sedimentelor și proprietățile acestora (din punctul de vedere al corespunderii sedimentelor standardelor în vigoare în domeniul în care urmează a fi utilizate).

6) Condițiile tehnico-miniere și hidrogeologice de utilizare a gropii de împrumut.

7) Argumentarea volumului de sedimente pentru excavare.

8) Sistemul de excavare și parametrii lui.

9) Regimul de lucru și termenul de utilizare a gropii de împrumut.

10) Utilajul tehnologic utilizat.

11) Organizări de lucru: drumuri de acces, halde de sol vegetal, consum de combustibil și/sau alimentare cu energie electric, reparații și servicii auxiliare.

12) Evaluarea prognozată a impactului gropii de împrumut proiectate asupra mediului înconjurător.

13) Măsuri de protecție a mediului înconjurător de influența nocivă a utilizării gropii de împrumut.

14) Măsurile privind asigurarea securității lucrătorilor și populației, protecția subsolului și mediului înconjurător, obiectivelor și construcțiilor, prevenirea situațiilor de avarie.

15) Recultivarea terenurilor degradate, depozitarea și păstrarea stratului de sol fertil decopertat în conformitate cu cerințele actelor tehnico-normative.

b) anexele grafice, și anume:

1) Harta topografică a gropii de împrumut cu indicarea limitelor acesteia și a coordonatelor punctelor unghiulare.

2) Secțiuni geologice.

3) Planul gropii de împrumut la demararea lucrărilor de excavare.

4) Graficul calendaristic de utilizare a gropii de împrumut.

5) Planul gropii de împrumut la finisarea lucrărilor de excavare a sedimentelor.

6) Graficul calendaristic de recultivare a gropii de împrumut.

7) Planul gropii de împrumut la finisarea lucrărilor de recultivare.

8) Secțiuni ale gropii de împrumut recultivate.”

12. Articolul 64 se completează cu alineatul (1)¹ cu următorul cuprins:

„(1)¹ Folosirea subsolului pentru realizarea și utilizarea gropilor de împrumut se efectuează în conformitate cu proiectele tehnice (tehnologice) de lucru, fără atribuirea perimetrului minier”.

13. Se completează cu articolul 74¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 74¹. Controlul asupra utilizării gropilor de împrumut

(1) Sarcina controlului asupra utilizării gropilor de împrumut constă în asigurarea respectării de către beneficiarii gropilor a actelor legislative și normative ce reglementează relațiile în ceea ce privește folosirea și protecția gropilor de împrumut, precum și a documentației tehnice (tehnologice) de proiect, aprobate în modul stabilit.

(2) Inițierea și desfășurarea controlului asupra utilizării gropilor de împrumut și/sau acțiunilor aferente acestuia se efectuează de către Inspectoratul Ecologic de Stat în conformitate cu prevederile Legii nr.131 din 08 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.”

14. Se completează cu articolul 79¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 79¹. Răspunderea pentru încălcarea legislației cu privire la utilizarea gropilor de împrumut.

(1) Persoanele juridice răspund civil, contravențional sau penal, în conformitate cu legislația, pentru:

a) utilizarea neautorizată a gropilor de împrumut;

b) încălcările ce conduc la poluarea subsolului;

c) încălcarea cerințelor proiectelor tehnice aprobate, schemelor tehnologice la utilizarea gropilor de împrumut;

d) distrugerea sau deteriorarea sondelor de observație în regim pentru apele subterane, precum și a semnelor geodezice și de topografie minieră;

e) exploatarea irațională și selectivă (în afara proiectului) a gropilor de împrumut;

f) neîndeplinirea cerințelor privind aducerea excavațiilor miniere într-o stare care ar asigura securitatea populației, precum și a cerințelor referitor la recultivarea terenurilor degradate de lucrările miniere.

(2) Legislația poate stabili responsabilități și pentru alte încălcări în domeniul folosirii subsolului.”

15. Articolul 80:

la alineatul (1), după cuvântul „subsol” se introduc cuvintele „și utilizării gropilor de împrumut”;

la alineatul (2), după cuvintele „beneficiarului subsolului” se introduc cuvintele „sau gropii de împrumut”;

la alineatul (3), după cuvintele „beneficiarului subsolului” se introduc cuvintele „sau gropii de împrumut”.

16. La articolul 81, în titlu, după cuvântul „subsolului” se introduc cuvintele „și utilizării gropilor de împrumut”, iar în text, după cuvintele „problemele folosirii subsolului” se introduc cuvintele „și utilizării gropilor de împrumut”.

În contextul celor expuse, proiectul nominalizat se susține cu modificările propuse.